

prima instanță: I. Gancear
instanța de apel: L. Bulgac, L. Popova, A. Gavrilița

D E C I Z I E

29 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Sveatoslav Moldovan
Andrei Harghel
Ghenadie Nicolaev
Tatiana Răducanu

studiind cererile de recurs depuse de Biroul Vamal Chișinău și SRL „Vitasistem”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „Vitasistem” împotriva Biroul Vamal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2012, prin care a fost admis apelul declarat de către Biroul Vamal Chișinău, casată hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 07 octombrie 2011 și emisă o nouă hotărîre, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă

La data de 08 iulie 2010 SRL „Vitasistem” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 26 august 2009 reprezentantul său s-a prezentat la Biroul vamal Chișinău pentru efectuarea vămuirii produselor medicamentoase ale producătorului 3M (East) AG.

La 01 septembrie 2009 SRL „Vitasistem” s-a adresat cu o cerere prealabilă către Biroul vamal Chișinău prin care a solicitat vămuirea mărfurilor.

Prin răspunsul din 22 septembrie 2009 adresările respective au fost respinse.

Nefiind de acord cu refuzul pîrîtului, s-a adresat cu o acțiune în contencios administrative și la 02 martie 2010 la cererea SRL „Vitasistem” Curtea de Apel Chișinău a obligat Biroul vamal Chișinău de a perfecta documentele vamale în vederea validării declarației vamale nr.3030i8802 din 26.08.2009 și acordării liberului de vamă.

La 12 mai 2010 Curtea Supremă de Justiție a menținut Hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2010.

Invocă reclamantul că pe parcursul judecării cauzei în fond și în recurs, nu a solicitat adjudecarea pagubei concomitent cu anularea actului administrativ, deoarece la acel moment nu era cunoscută exact extinderea acesteia.

De aceea, reclamantul pretinde încasarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilegale ale autorității și anume prejudiciul adus prin achitarea penalităților la reținerea mijlocului de transport și nelivrarea mărfii în termen.

Solicită SRL „Vitasistem” încasarea de la Biroul vamal Chișinău a prejudiciului cauzat în mărime de 195022,19 lei și 5700 dolari SUA, venitului ratat în sumă de 43793,46 lei, taxa de stat în sumă de 8 052,41 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 27 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 07 octombrie 2011 acțiunea a fost admisă parțial și a fost încasat de la Biroul Vamal Chișinău în beneficiul SRL „Vitasistem” suma de 124 567,75 lei dobândă de întârziere, 5 700 dolari SUA și 70 454,44 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat și 27000 lei cheltuieli pentru asistență juridică acordată. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2012 a fost admis apelul declarat de către Biroul Vamal Chișinău, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial, încasându-se de la Biroul Vamal Chișinău în beneficiul SRL „Vitasistem” prejudiciu material cauzat în sumă de 5 700 dolari SUA cu titlu de cheltuieli suportate pentru reținerea mijlocului de transport la vămuirea mărfii conform declarației vamale, precum și suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru acordarea asistenței juridice. În rest acțiunea a fost respinsă.

Biroul Vamal Chișinău a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea admiterii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului recurentul Biroul Vamal Chișinău a invocat că concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

SRL „Vitasistem” la fel a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurentul SRL „Vitasistem” a invocat încălcarea de către instanța de apel a normelor de drept material și procedural.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi admise cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanță de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 16 al. (1) Legea contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze

instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Conform art. 18 Legea contenciosului administrativ, în cazul în care persoana vătămată într-un drept al său a cerut anularea actului administrativ fără a cere și despăgubiri, termenul de prescripție pentru cererea de despăgubiri curge de la data la care persoana în cauză a cunoscut sau trebuia să cunoască întinderea pagubei. (2) În cazul în care adjudecarea pagubei nu a fost solicitată concomitent cu anularea actului administrativ, cererea de despăgubiri este adresată instanței de drept comun competente în termenul general de prescripție, prevăzut de Codul civil.

S-a constatat că prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2010 a fost admisă acțiunea SRL „Vitasistem” și a fost recunoscută ilegală inacțiunea Biroului Vamal Chișinău, ultimul fiind obligat să perfecteze documentele vamale în vederea validării declarației vamale 3030i8802 și acordării liberului de vamă.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2010 a fost respins recursul declarat de Biroul Vamal Chișinău și a fost menținută Hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2010.

Deoarece pe parcursul judecării cauzei în contenciosul administrativ SRL „Vitasistem” nu a solicitat adjudecarea pagubei concomitent cu anularea actului administrativ, invocînd că la acel moment nu era cunoscută exact extinderea acesteia, ultima și-a realizat acest drept prin prezenta cerere de chemare în judecată, prin care pretinde încasarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilegale ale autorității vamale, și anume, prejudiciul adus prin achitarea penalităților la reținerea mijlocului de transport și nelivrarea mărfii în termen, care constituie, după recurent, 195 022,19 lei și 5700 dolari SUA, venitul ratat în sumă de 43 793,46 lei, taxa de stat în sumă de 8 052,41 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 27 000 lei.

Instanța de apel, examnînd litigiu, nu a luat în considerație că toate actele anexate de către SRL „Vitasistem” întru confirmarea pretențiilor sale sunt copii neautentificate.

Mai mult ca atît, pe ordinul de plată în valută străină nr. 3 din 15 octombrie 2009, luat ca bază pentru încasarea sumei de 5 700 dolari SUA, lipsește ștampila băncii (f. d. 25).

Acest fapt contestă veridicitatea înscrisului prezentat.

De asemenea, pe ordinul de plată nr. 100 din 15 octombrie 2009 privind transferarea sumei de 70 454,44 lei și nr. 4 din 03 noiembrie 2009 privind transferare a 2 700 dolari SUA sunt aplicate ștampile bancare nedescifrabile, care pun la îndoială veridicitatea acestor probe (f.d. 26-27).

La fel, scrisorile SA „Aurodent” din 30 septembrie 2009 și 28 octombrie 2009 (f.d. 20-23) conțin informația privind solicitarea de către un agent economic transportator a plății pentru întîrzierea efectuării controlului vamal al vehiculului pus la dispoziție.

Care este acest agent economic, nu se indică, iar instanța nu este în drept de a se baza pe presupuneri precum că aceasta ar fi SRL „Sersorol”.

Astfel, instanța de recurs consideră că instanța de apel a examinat litigiul grăbit, fără cercetarea tuturor circumstanțelor care au importanță pentru

soluționarea corectă a litigiului, fapt ce denotă examinarea superficială și arbitrară a apelului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că examinarea arbitrară a apelului, precum și nemotivarea în decizie a circumstanțelor abordate, constituie o încălcare a art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, care garantează oricărei persoane dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale.

În conformitate cu art. 442 al. (1), judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, pe baza actelor din dosar, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat încălcarea normelor de drept procedural, eroare care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ce constituie temei de casare a hotărârii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în instanță de apel.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admit recursurile declarate de către Biroul Vamal Chișinău și SRL „Vitasistem”,

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „Vitasistem” împotriva Biroul Vamal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Andrei Harghel

Ghenadie Nicolaev

Tatiana Răducanu